

Konkurransetilsynet
Postboks 439 Sentrum
5805 Bergen

Sendes per e-post: post@konkurransetilsynet.no

Oslo, 1. desember 2023

MELDING AV FORETAKSSAMMENSLUTNING MELLOM NG MENY VESTFOLD TELEMARK, BUTIKKPARTNER AS OG GEO VARESENTER AS

1. INNLEDNING

Det inngis med dette på vegne av NG Meny Vestfold Telemark AS («**NorgesGruppen**») og Butikkpartner AS («**Butikkpartner**») melding om foretakssammenslutning etter konkurranseloven § 18, første ledd, jf. § 17, annet ledd. Meldingen gjelder erverv av kontroll over butikken Meny Åsgårdstrand, gjennom kjøp av aksjene i Geo Varesenter AS («**Geo Varesenter**»).

NorgesGruppen, Butikkpartner og Geo Varesenter driver virksomhet innenfor dagligvaremarkedet, og samtlige av partenes dagligvarebutikker drives under en av NorgesGruppens kjedeprofiler. Transaksjonen endrer ikke på dette, og Meny Åsgårdstrand vil også etter transaksjonen drives under NorgesGruppens kjedekonsept Meny. Foretakssammenslutningen medfører ingen endring av konkurransesituasjonen i markedet.

2. DE INVOLVERTE FORETAK

2.1. Meldere

Navn: NG Meny Vestfold Telemark AS
Org.nr.: 879 447 232
Adresse: Karenslyst allé 12, 0278 Oslo
Kontaktperson: Advokat Pernille Edh Hasselgård
E-postadresse: pernille.hasselgard@norgesgruppen.no
Telefonnummer: 99499691

Navn: Butikkpartner AS
Org.nr.: 889 237 732
Adresse: Kjørbekkevegen 46, 3735 Skien
Kontaktperson: Trine Riis Groven
E-postadresse: 918 73 286
Telefonnummer: trine@butikkpartner.no

2.2. Øvrig involvert virksomhet

Navn: Geo Varesenter AS
Org.nr.: 933 903 176
Adresse: Grev Wedels vei 40, 3179 Åsgårdstrand
Kontaktperson: Hans-Christian Auensen
E-postadresse: 930 25 698
Telefonnummer: hans-christian.auensen@meny.no

3. BESKRIVELSE AV FORETAKSSAMMENSLUTNINGEN

Meldingen gjelder NorgesGruppen og Butikkpartners erverv av kontroll i Geo Varesenter, som driver butikken Meny Åsgårdstrand. Selger er Auensen AS («**Auensen**»).

Foretakssammenslutningen gjennomføres ved at NorgesGruppen og Butikkpartner overtar samtlige aksjer i Geo Varesenter («**Transaksjonen**»). NorgesGruppen og Butikkpartner vil ha en eierandel i Geo Varesenter på 50 % hver, og partene vil ha felles kontroll i selskapet.

Bilag 1: Kjøpekontrakt datert 1. desember 2023

NorgesGruppen, Butikkpartner og Geo Varesenter driver virksomhet innenfor dagligvaremarkedet, og samtlige av partenes dagligvarebutikker drives under en av NorgesGruppens kjedeprofiler. Transaksjonen endrer ikke på dette, og Meny Åsgårdstrand vil også etter transaksjonen drives under NorgesGruppens kjedekonsept Meny. Foretakssammenslutningen medfører således ingen endring av konkurransesituasjonen i markedet.

Gjennomføring av foretakssammenslutningen er betinget av godkjenning fra Konkurransetilsynet. Transaksjonen er ikke meldepliktig til andre konkurransemyndigheter. Transaksjonen er planlagt gjennomført 2. januar 2024, gitt at godkjenning fra tilsynet foreligger på dette tidspunktet.

Bakgrunnen for ervervet er at franchisetakeren som i dag driver Meny Åsgårdstrand ønsker å selge virksomheten.

4. BESKRIVELSE AV DE INVOLVERTE FORETAK OG DERES VIRKSOMHETSOMRÅDER

4.1. NG Vestfold Telemark AS

NG Vestfold Telemark er et 100 % eid datterselskap av NorgesGruppen ASA. NorgesGruppen ASA er morselskap i NorgesGruppen-konsernet («**NorgesGruppen**»).

NorgesGruppens kjernevirksomhet består av to virksomhetsområder; detalj og engros.

Detaljvirksomhetens hovedområder omfatter dagligvare og servicehandel.

Innenfor *dagligvare* har NorgesGruppen tre landsdekkende kjedekonsepter, samt et nærbutikk-konsept. KIWI dekker lavprissegmentet, mens SPAR dekker supermarkedsegmentet. MENY er profilkjeden for store supermarkeder. Nærbutikk-konseptet omfatter Joker og Nærbutikken.

Virksomheten omfatter om lag 2129 dagligvarebutikker, hvorav omtrent 56 prosent er kjøpmannseide. I 2022 kom ca. 30,8 % av butikkomsættningen fra kjøpmannseide kjedemedlemmer/franchisetakere, mens det øvrige kom fra egneide butikker.

Innenfor *servicehandel mv.* er det NorgesGruppen Servicehandel som utvikler og drifter konsepter som tilbyr lettvinne måltids- og drikkeløsninger. Virksomheten består hovedsakelig av følgende kjeder:

- MIX, med 88 kjøpmannseide kiosker og servicebutikker.
- Deli de Luca, som er et franchisebasert konsept med totalt 144 butikker.
- Kaffebrenneriet, med 44 kaffebarer (NorgesGruppen eier 50 %).
- Big Horn Steak House, som er et franchisebasert konsept med 11 restauranter, samt 1 Burger House (NorgesGruppen eier 50 %).
- JaFs, med 48 gatekjøkken.
- Dollarstore, med 15 utsalgssteder (NorgesGruppen eier 51 % med opsjon på videre fremtidig oppkjøp ved oppfyllelse av visse vilkår).
- Gigaboks, med to utsalgssteder, første lokasjon åpnet på Metro Senter i Lørenskog i slutten av april 2022.

Engrosvirksomheten håndteres i all hovedsak av ASKO, og omfatter leveranser til markedssegmentene dagligvaredetalj, servicehandel, storhusholdning og offshore. NorgesGruppen har også cash&carry-konseptet Storcash. Engrosvirksomheten har ansvaret for vare- og informasjonsstrømmen fra produsent til sisteleddet innenfor de ulike markedssegmentene.

NorgesGruppen eier i tillegg **produksjonsvirksomhetene** Bakehuset, Joh Johansson Kaffe AS og Matbørsen AS gjennom sitt heleide datterselskap NorgesGruppen Merkevarer AS, som også eier Unil AS (driver NorgesGruppens virksomhet innen egne merkevarer). Innen dagligvare selger produksjonsvirksomhetene utelukkende til ASKO.¹

NorgesGruppen sysselsetter i underkant av 45 000 ansatte, når ansatte i kjøpmannseide butikker inkluderes.

En oversikt over selskaper i NorgesGruppen-konsernet følger som:

Bilag 2: Liste med selskapene i NorgesGruppen

NorgesGruppen er medlem av Virke.

Ytterligere informasjon om NorgesGruppen finnes på www.norgesgruppen.no.

4.2. Butikkpartner AS

Butikkpartner AS er et selskap med 17 datterselskaper. 14 av selskapene er innenfor dagligvare. Dagligvarebutikkene driftes innenfor NorgesGruppens butikkprofiler, Spar, Meny, Kiwi og Joker (tre Kiwi-butikker, fire Meny-butikker, seks Spar-butikker og en Joker-butikk). De resterende tre selskapene driver innenfor catering og eiendom. Dette gjelder Mathuset Skien AS (cateringvirksomhet) og eiendomsselskapene Falkum Matsenter AS og Gregorius Eiendom AS.

¹ Joh Johansson Kaffe og Matbørsen har, i tillegg til salg til dagligvare, noe begrenset salg til aktører som blant annet Lyreco.

Butikkpartner AS har forretningsadresse i Skien. Flertallet av datterselskapene har også forretningsadresse i Grenland. Fysisk er virksomheter og eiendommer lokalisert ulike steder i Vestfold og Telemark, men hovedtyngden er lokalisert i Grenland.

Ytterligere informasjon om Butikkpartner finnes på www.butikkpartner.no

4.3. Geo Varesenter AS

Geo Varesenter AS er et selskap 100 % eid av Auensen AS. Selskapet driver dagligvarebutikk på i Grev Wedels gate 46 i Horten kommune, under NorgesGruppens kjedeprofil Meny. Butikken sysselsatte 70 ansatte i 2022, og omsatte for MNOK 121,6.

5. OMSETNING OG DRIFTSRESULTAT

Nedenfor følger en oversikt over partenes omsetning og driftsresultat i 2022.

	Omsetning 2022 (i hele tusen NOK)	Driftsresultat 2022 (i hele tusen NOK)
NorgesGruppen (konsern)	102 486 611	4 341 362
Butikkpartner AS (konsern)	1 076 646	1 443
Geo Varesenter AS	121 600	3 854

6. BESKRIVELSE AV MARKEDENE

6.1. Dagligvare solgt gjennom dagligvarebutikker

I vedtak V2015-24 *Coop/Ica* la Konkurransetilsynet til grunn at det relevante produktmarkedet i saken skulle defineres som "*dagligvarer solgt gjennom dagligvarebutikker, hvor alle segmenter inngår*". Når det gjaldt den geografiske avgrensningen var tilsynets vurdering at dette markedet både har en nasjonal og en lokal dimensjon.

Melderne legger til grunn Konkurransetilsynets avgrensning av det relevante markedet i nevnte vedtak.

6.2. Grossistmarked for dagligvarer

Konkurransetilsynet har tidligere konkludert med at det eksisterer et eget marked for fullsortimentsgrossister, og at dette markedet skiller seg fra både produsenter som leverer direkte til kundene og fra ulike spesialgrossister som bare leverer et begrenset antall varegrupper (typisk frukt & grønt, non-food, sjømat etc.).²

Etter Konkurransetilsynets praksis utgjør grossistleveranser til dagligvare et eget marked atskilt fra leveranser til henholdsvis storhusholdning og servicehandel, blant annet som følge av ulike kundegrupper, leveringsfrekvens, forpakningsstørrelse etc.

I tråd med tilsynets praksis legger Melderne for denne meldingen til grunn at det relevante markedet kan defineres som grossistleveranser til dagligvare, og at dette markedet er av nasjonal utstrekning.

² V2004-21 *Joh-System AS/Engrospartner AS*.

7. TRANSAKSJONEN HAR INGEN HORISONTALE ELLER VERTIKALE VIRKNINGER

7.1. Transaksjonen fører ikke til endringer i markedsstrukturen

Den planlagte Transaksjonen innebærer at NorgesGruppen og Butikkpartner overtar felles kontroll over en kjøpmannseid dagligvarebutikk. Butikken drives allerede i dag under et av NorgesGruppens kjedekonsepter, Meny (som franchisedreven butikk). Transaksjonen vil følgelig ikke føre til noen endring i markedsstrukturen, da den aktuelle butikken både før og etter Transaksjonen vil drives som Meny-butikk.

Tilsvarende vil Transaksjonen heller ikke gi opphav til horisontale eller vertikale virkninger i forholdet mellom Meny Åsgårdstrand, NorgesGruppen og Butikkpartner, ettersom både butikken, NorgesGruppen og Butikkpartner driver sin dagligvarevirksomhet under NorgesGruppens konsept. Det vises i denne sammenheng til at horisontal overlappende virksomhet er definert som at partene før foretakssammenslutningen var konkurrenter i et marked.³

Konkurransetilsynet har i sin praksis tilordnet franchisedrevne butikker til dagligvarekjedene ved vurdering av deres markedsposisjon. NorgesGruppen og Butikkpartner har følgelig lagt til grunn at franchisedrevne og egneide butikker ikke er konkurrenter. I tråd med tilsynets syn på dagligvaremarkedet legger vi dermed til grunn at partene i Transaksjonen ikke har horisontal overlappende virksomhet.

Transaksjonen har derfor ingen horisontale eller vertikale virkninger, og vil dermed ikke begrense konkurransen i strid med konkurranseloven § 16.

For ordens skyld gir vi likevel noen overordnede betraktninger om de nasjonale og lokale markedsforholdene, både fra et horisontalt og vertikalt perspektiv.

7.2. Horisontale aspekter

Meny Åsgårdstrand omsatte i 2022 dagligvarer for om lag MNOK 121,6, som gir en nasjonal markedsandel på om lag [redacted] % innen markedet for tradisjonell dagligvare.⁴ Selv for det tilfellet den involverte butikken ikke skulle tilordnes NorgesGruppens markedsposisjon, ville Transaksjonen derfor bare gi en helt ubetydelig økning i NorgesGruppens nasjonale markedsandel.⁵ NorgesGruppens nasjonale markedsandel er per i dag på ca. [redacted] %, dersom kjøpmannseide, franchisedrevne butikker holdes utenfor. For Butikkpartner vil foretakssammenslutningen medføre en økt nasjonal markedsandel fra [redacted] % til [redacted] %.⁶

Åsgårdstrand er en by med 3000 innbyggere, som geografisk er plassert mellom Horten og Tønsberg sentrum. Åsgårdstrand inngår i både Horten og Tønsberg kommune, men Meny Åsgårdstrand ligger i Horten kommune. I avgrensningen av de lokale markedene, har Melderne tatt utgangspunkt i kjøretidsmatrisen i Konkurransetilsynets notat om kvantitative analyser av lokale markeder, for å beregne den geografiske utstrekning av det lokale marked.⁷ I henhold til Konkurransetilsynets notat vil det geografiske nedslagsfeltet til butikken som omfattes av Transaksjonen avgrenses ut fra kjøretid, som bestemmes både av type *tettsted* og *kommunesentralitet* i tråd med definisjoner fra

³ Jf. Ot.prp. nr. 35 (2007-2008) s. 16.

⁴ Ifølge Dagligvarerapporten 2023 fra Nielsen ble det omsatt tradisjonelle dagligvarer for om lag [redacted] millioner kroner i 2022.

⁵ Med en markedsandel på [redacted] prosent, vil en tilordning av de involverte butikkens markedsandel til NorgesGruppen kun medføre en helt marginal endring i HHI i markedet. I henhold til Kommisjonens retningslinjer for horisontale fusjoner, er foretakssammenslutninger som medfører en endring i HHI på under 150 normalt uproblematisk, uavhengig av konsentrasjonsgraden ellers i markedet.

⁶ Butikkpartner hadde i 2022 en samlet omsetning innen dagligvare på [redacted] MNOK.

⁷ Konkurransetilsynets notat om kvantitative analyser, punkt 2.2.3, tabell 2, side 6.

Statistisk Sentralbyrå ("SSB"). SSB har utarbeidet en ny og mer finmasket definisjon av kommunesentralitet siden *Coop/Ica*-vedtaket, hvor SSB nå opererer med 6 nivåer av sentralitet.⁸ Meny Åsgårdstrand ligger i Horten kommune, som er klassifisert som en kommune med sentralitet 2. Også Tønsberg er klassifisert med sentralitet 2. Dette tilsier i utgangspunktet, i henhold til Konkurransetilsynets metode i *Coop/Ica*, en kjøretid på 5 minutter i vurderingen av butikkens geografiske område.

I motsetning til andre områder av Horten og Tønsberg kommune, er området rundt Meny Åsgårdstrand tynnere befolket. Åsgårdstrand ligger i utkanten av begge kommuner. Kommunesentralitet 2 gir derfor ikke et treffende bilde av forholdene rundt den aktuelle Meny-butikken. En lavere befolkning medfører at det er helt nødvendig for kundene å bevege seg over noe større avstander for å handle dagligvarer. Det vil derfor beskrives en kjøretid på 10 og 15 minutter i vurderingen av butikkens geografiske marked.

Innenfor både 10 og 15 minutters kjøretid er den involverte butikken blant annet utsatt for konkurranse fra NorgesGruppens to hovedkonkurrenter, Coop og Rema 1000. Innen 10 minutters kjøring vil en rekke butikker i Horten sentrum nås, mens man innenfor 15 minutters kjøretid også vil nå Tønsberg sentrum. Det er følgelig et bredt utvalg av dagligvarebutikker i området. Ettersom den involverte butikken allerede drives under NorgesGruppens kjedekonsept, vil ikke konkurransesituasjonen i det lokale markedet endres som følge av Transaksjonen.

Når det gjelder etableringshindringer, så viser tall fra de seneste år at det i relativt stor skala etableres nye dagligvarebutikker. I henhold til tall fra Nielsen, ble det nasjonalt etablert [redacted] nye lavprisbutikker i 2022. Dette viser at det er en betydelig dynamikk i dagligvaremarkedet, og det alltid vil være en mulighet for at det kommer en ny butikk i et bestemt lokalt marked.

7.3. Vertikale aspekter

Det er ingen overlappende virksomhet knyttet til grossistomsetning av dagligvarer. Den involverte butikken omsetter kun dagligvarer til forbrukere gjennom dagligvarebutikk. For det tilfellet at den involverte butikken ikke tilordnes NorgesGruppens markedsposisjon, utgjør NorgesGruppens grossistvirksomhet en vertikalt forbundet virksomhet i relasjon til de berørte butikkene sin virksomhet.

Butikkpartner er ikke aktiv innen grossistomsetning av dagligvarer. Det bemerkes likevel at det foreligger en svært begrenset vertikal relasjon med cateringselskapet Mathuset Skien AS, som ikke kan anses for å utgjøre en kvalifisert vertikal tilstedeværelse i markedet. Cateringselskapet Mathuset Skien AS leverer noen hjemmelagde varer til dagligvarebutikker. Dette omfatter hjemmelagde retter i form av for eksempel wraps, karbonader, medisterkaker, baguetter og pålegg (hjemmelaget leverpostei, sylte og noen få andre produkter). I tillegg leverer Mathuset Skien AS desserter og paier til Matbørsen AS, som selges i butikk. Salget fra Mathuset Skien AS ligger på siden av det dagligvarebutikkene hovedsakelig har i sitt sortiment, og det utgjør således ikke en viktig innsatsfaktor for butikkene.⁹ De aktuelle produktene utgjør en svært liten del av de aktuelle dagligvarebutikkens innkjøp. I 2022 var omsetningen i Mathuset Skien AS for produkter solgt i dagligvare på totalt [redacted] MNOK eks. mva. Dette utgjør [redacted] % av selskapets totale salgsinntekter.

⁸ <https://www.ssb.no/befolkning/artikler-og-publikasjoner/sentralitetsindeksen.oppdatering-med-2020-kommuner>

⁹ EU-Kommisjonens retningslinjer om forenklet prosedyre for visse konsentrasjoner under Council Regulation (EC) No 139/2004 fotnote 10.

Transaksjonen vil imidlertid uansett ikke kunne gi noen vertikale effekter. Vi viser til at Meny Åsgårdstrand sin virksomhet er helt ubetydelige på landsbasis, og vertikale effekter må alene av den grunn anses som utelukket. Videre er NorgesGruppen allerede før Transaksjonen hovedgrossist for både de berørte butikkene, og Transaksjonen vil ikke endre ved dette.

8. KUNDER, KONKURRENTER OG LEVERANDØRER

8.1. Partenes viktigste konkurrenter, kunder og leverandører i detaljistmarkedet

Ettersom både Meny Åsgårdstrand og samtlige av NorgesGruppen og Butikkpartners dagligvarebutikker allerede drives under et av NorgesGruppens kjedekonsepser, har NorgesGruppen, Butikkpartner og Meny Åsgårdstrand de samme viktigste konkurrentene, kundene og leverandørene i markedet for dagligvarer solgt gjennom dagligvarebutikker.

De viktigste konkurrentene nasjonalt er Rema 1000, Coop, Bunnpris, Oda og øvrige kjedeuavhengige dagligvarebutikker. De viktigste kundene er forbrukere, og angis ikke spesifikt. De viktigste leverandørene er [REDACTED]

For avgrensningen av det lokale markedets geografiske utstrekning på bakgrunn av *type tettsted* og *kommunesentralitet*, vises det til redegjørelsen i punkt 7.2.

For det lokale markedet, og basert på kjøretidsanalysen, er det de samme viktigste konkurrentene: Rema 1000 og Coop. Melderne har bare oppgitt de store konkurrerende kjedene, ikke de små kjedeuavhengige lokale dagligvarebutikker med minimale markedsandeler.

8.2. NorgesGruppens viktigste konkurrenter, kunder og leverandører i grossistmarkedet

NorgesGruppens viktigste konkurrenter i grossistmarkedet er Coop og Reitan.

NorgesGruppens viktigste kunder i grossistmarkedet er KIWI, MENY, Kjøpmannshuset, Bunnpris og CC Dagligvare.

NorgesGruppens viktigste leverandører i grossistmarkedet er [REDACTED]

9. EFFEKTIVITETSGEVINSTER

Ettersom foretakssammenslutningen ikke vil kunne ha negative virkninger på konkurransen som effektivitetsgevinstene skal måles opp mot, gjøres det ikke nærmere rede for eventuelle effektivitetsgevinster.

10. ÅRSBERETNING OG ÅRSREGNSKAP

Årsregnskap og årsberetning for NorgesGruppen ASA, NG Vestfold Telemark, Butikkpartner og Geo Varesenter for 2022 følger vedlagt som:

Bilag 3: Årsrapport og årsregnskap for NorgesGruppen ASA for 2022

Bilag 4: Årsrapport og årsregnskap for NG Vestfold Telemark for 2022

Bilag 5: Årsrapport og årsregnskap for Butikkpartner AS

Bilag 6: Årsregnskap for Geo Varesenter AS for 2022. Selskapet er ikke pliktig å utarbeide årsrapport.

11. OFFENTLIGHET

Ervervet er ikke meldt andre konkurransemyndigheter.

Denne meldingen inneholder konfidensiell forretningsinformasjon som må unntas offentlighet. En offentlig versjon av denne meldingen med tilhørende begrunnelse for sladdinger er vedlagt.

Bilag 7: Offentlig versjon av meldingen

Bilag 8: Begrunnelse for sladdinger

Dersom Konkurransetilsynet har spørsmål i tilknytning til meldingen, ber vi om å bli kontaktet.

Med vennlig hilsen

Pernille Edh Hasselgård
Advokat